

תשורה

משמחת נישואין

של

יעקב הלוי ורבקה פראדל שיחיו

פ"ו

י"ז סיון ה'תשס"ו

בעזה"י

שלום וברכה

לזכרון טוב ליום כלולותינו, הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה זו, הכוללת צילומי מענות קודש בענינים שונים שנרשמו ע"י כ"ק אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ ז"ע בכתב ידו הק' וגם מכתבים להורי הכלה מהשנים הראשונות אחרי נסיעתם בשליחות לאיטליה. בתור פתיחה בדבר מלכות מדפיסים אנו בזה את המאמר ד"ה רני ושמחי בת ציון גוי, שאמר כ"ק אדמו"ר בהתוועדות דשי"פ בהעלותך, ט' סיון ה'תשכ"ז.

ברצוננו להביע בזה את תודתנו לכל ידידינו ומכרינו אשר הואילו לשמוח אתנו יחדיו, ביום שמחת לבבנו, ולברכנו בברכת מז"ט, וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות. הא-ל הטוב הוא יתברך יברכם בתוך כלל אחב"י יחיו בברכות מאליפות מנפש ועד בשר.

ויהי רצון מהשי"ת שנוכה לקיום היעוד "מהרה ה"א ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים, קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה" וכו' בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תיכף ומיד ממש.

בשמחה ובברכה

מוקיריהם ומכבדיהם
יעקב הלוי ורבקה פראדל קליין

בס"ד. ש"פ בהעלותך, ט' סיון ה'תשכ"ז*

רני ושמחי בת ציון גו¹, ומדייק אדמו"ר הזקן בתו"א (דרושי חנוכה) ד"ה זה², דלכאורה הי' צריך להתחיל ההפטורה דשבת חנוכה בפסוק³ ויאמר אלי גו' ראיתי והנה מגורת זהב גו', ולמה מתחילין ברני ושמחי בת ציון. ומבאר שם⁴, שהשייכות דרני ושמחי בת ציון לחנוכה היא, כי בת ציון קאי על כנסת ישראל בזמן הגלות, דבזמן הבית נקראת כנסת ישראל בשם ציון ובזמן הגלות נקראת בת ציון, כמבואר שם בארוכה.

וצריך להבין, דדיוק הנ"ל [שהתחלת ההפטורה היא רני ושמחי בת ציון ולא ראיתי והנה מגורת זהב] הוא גם בההפטורה דשבת פרשת בהעלותך, שבסמיכות לזמן מתן תורתנו, דמתן תורה הו"ע חירות⁵, ואעפ"כ גם התחלת ההפטורה דש"פ בהעלותך היא רני ושמחי בת ציון.

(ב) **והנה** בתו"א שם בד"ה רני ושמחי הראשון⁶ מקשר הפסוק רני ושמחי בת ציון עם מאמר המדרש⁷ (עה"פ⁸ צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו), משל למלך כו' לא זו מחבבה⁹ עד שקראה בתי כו' לא זו מחבבה עד שקראה אחותי כו' לא זו מחבבה עד שקראה אמי. ומבאר שם¹⁰, דג' ענינים אלה (בתי אחותי אמי) בעבודת האדם הם קיום המצוות¹¹ עסק התורה והעבודה דמסירת נפש. דבקים המצוות האדם המקיים את המצוה הוא בחי' מקבל (בת), שהוא מקבל את ההמשכה שנמשכת ע"י קיום המצוה. וע"י עסק התורה נעשים ישראל אחים ורעים להקב"ה (אחותי). וע"י העבודה דמס"נ נק' בשם אמי, שהם משפיעים כביכול בהקב"ה. ויש לקשר זה עם המבואר בכ"מ¹² עה"פ בעטרה שעטרה

* יצא לאור בקונטרס ט"ו סיון — תש"נ, "לקראת ט"ו סיון, יום התחלת מאסרו של כ"ק אדמו"ר מהור"י צ"צ נ"ע בשנת תרפ"ז*... ג' בהעלותך, יב סיון, שנת ה'תשנ"ו.

(1) זכרי' ב, יד. — התחלת וראש ההפטורה דש"פ בהעלותך.

(2) השני — לו, סע"ד ואילך.

(3) זכרי' ד, ב.

(4) לו, סע"ב ואילך.

(5) כמארו"ל (עירובין נד, א. שמו"ר פמ"א, ז (בתחלתו). ויק"ר פי"ח, ג (בסופו). ועוד) עה"פ (תשא לב, טז) "חרות על הלוחות" — א"ת חרות אלא חירות, חירות מן גליות (שמו"ר שם), חירות מן המלכיות (ויק"ר שם. וראה גם זח"ב קיג, סע"ב), אין כל אומה ולשון שולטת בהן (עירובין שם. וראה גם שמו"ר שם).

(6) לו, א ואילך. וכ"ה ברד"ה זה דפ' בהעלותך תרכ"ז** (סה"מ תרכ"ז ע' רצז).

(7) שמו"ר ס"פ פקודי. שהש"ר ספ"ג.

(8) שה"ש ג, יא.

(9) כ"ה הלשון בתו"א וברד"ה תרכ"ז הנ"ל שם. ובכ"מ.

(10) וראה גם ד"ה הנ"ל תרכ"ז ס"ה ואילך (סה"מ תרכ"ז ע' שב ואילך).

(11) כ"ה להדיא בתו"א שם (לו, סע"ד).

(12) סד"ה צאינה וראינה עזרת (סה"מ עזרת ע' רכה).

* וראה לקמן ס"ע שעא ובהערה 40, שלאחרי הגאולה ד"יב תמוז נתגלה שהמאסר הי' זריעה, בכדי שע"ז תהי' צמיחה ברביבו והוספה בהפצת המעיינות.

** כמובן מזה שנרשם בין המאמר דפ' נשא להמאמר דפ' שלח.

בכתי"א (הובא ברשימת מאמרי דא"ח דאדמו"ר מהר"ש ע' 3 בשוה"ג) רשום על ד"ה זה "שבת חנוכה תרכ"ז". ולכאורה הכוונה ש**נאמר** בשבת חנוכה, שהרי נסדר בפ' בהעלותך.

תורת מנחם – ספר המאמרים מלוקט – סיון

לו אמו, דהעטרה שעטרה כנס"י (אמו) להקב"ה הוא ע"י שהקדימו נעשה לנשמע, כי הביטול דהקדמת נעשה לנשמע הוא כהביטול דמס"נ¹³.

ויש לומר, דמהטעמים שקוראין פרשת בהעלותך את הנרות לאחרי חג השבועות¹⁴ הוא, כי נרות קאי על נשמות ישראל כמ"ש¹⁵ נר הוי' נשמת אדם¹⁶, דפירוש נר הוי' הוא שהנשמה מאירה (משפעת) כביכול להוי'¹⁷, וכדאיתא במדרש¹⁸ עה"פ בהעלותך את הנרות שישראל מאירין למי שמאיר לכל העולם, וענין זה שייך לחג השבועות, עטרה שעטרה לו אמו. ועפ"ז צריך להבין עוד יותר מה שהפטורה דש"פ בהעלותך את הנרות (ענין אמי) הוא רני ושמחי בת ציון.

ג) והענין הוא, שההמשכה שע"י קיום המצוות, בתי, היא המשכה נעלית יותר מההמשכה שע"י העבודה דאחותי ואמי. כי העבודה דמסירת נפש (אמי), ועד"ז עסק התורה (אחותי), מכיון שהיא עבודה רוחנית, יש לה שייכות לההמשכה שנמשכת על ידה, וכיון שההמשכה שע"י העבודה דאחותי ואמי היא כמו אתערותא דלעילא שמתעוררת ונמשכת על ידי אתערותא דלתתא, ההמשכה היא רק ממקום שאתעדל"ת מגעת לשם. וההמשכה שע"י מעשה המצוות, שעשיית המצוה היא עשי' גשמית שאינה בערך כלל¹⁹, היא כמו אתעדל"ע שמצד עצמה, ולכן ההמשכה היא מעצמות אוא"ס²⁰. וזהו רני ושמחי בת ציון כי הנני בא ושכנתי בתוך, שהנני בא כולל שני ענינים. הנני מוכן מעצמי שלא ע"י אתעדל"ת²¹, בא, אני בעצמי כביכול אוא"ס ב"ה ממש²².

ויש להוסיף, שהמעלה דהעבודה דבתי על העבודה דאחותי ואמי היא גם בנוגע להאדם העובד. שבהעבודה דאחותי ואמי נרגש בדקות מציאותו של האדם העובד, גודל העילוי דהעבודה שלו [העילוי דהעבודה עצמה (העבודה דעסק התורה, ומכש"כ העבודה דמס"נ)], והעילוי שנעשה ע"י עבודתו, שנעשה אח להקב"ה ויתירה מזו שמשפיע כביכול בהקב"ה], ובהעבודה דבתי (קיום המצוות) נרגש הביטול שלו²³, הן בנוגע להעבודה עצמה, שכל עבודתו היא רק לקיים ציווי הקב"ה, והן בנוגע לההמשכה שע"י עבודתו, דזה שע"י קיום המצוות

13) ראה גם סה"מ תרכ"ט ע' קפד ואילך, שהביטול דנעשה הו"ע למסור נפשו באחד. ולהעיר גם מלקו"ת אמור לה, סע"א ואילך, דשתי העטרות שנתן בראשן של ישראל הוא ע"י המצוות והתורה (בתי ואחותי), והעטרה שנטל לעצמו, היא העטרה שעטרה לו אמו, ע"י מס"נ באחד.

14) אלא שבכמה שנים קוראין גם פ' נשא לאחרי חג השבועות. וע"ד שפרשת במדבר קוראין לעולם בהשבת שלפני חג השבועות ולפעמים גם פ' נשא.

15) משלי כ, כז.

16) לקו"ת פרשתנו (בהעלותך) רד"ה בהעלותך את הנרות (כט, ג). רד"ה ראיתי והנה מנורת זהב גו' (לג, ב). רד"ה זה תרכ"ז (סה"מ תרכ"ז ע' רצז). ובכ"מ.

17) סה"מ תרכ"ז שם. וראה עד"ז תו"א שם (לו, א).

18) במדבר"ר פרשתנו פט"ו, ה. תנחומא פרשתנו ד. וכ"ה גם בשמו"ר פל"ו, ב. — הובא בסה"מ תרכ"ז שם*.

19) ראה המשך תרס"ו ע' נה.

20) ראה תו"א שם (לו, ג) בענין המעלה דבת ציון "יש אתערותא דלעילא שהיא לעילא לעילא מקום שאין אתערותא דלתתא מגעת שם כלל".

21) שערי אורה שער החנוכה ד"ה רני ושמחי פכ"א (לג, ב).

22) לשון התו"א שם.

23) ראה גם ד"ה החודש ה'תשל"ה ס"ד (לעיל ס"ע צח ואילך) ובהנסמן שם, שהמעלה דבתי היא בענין הביטול.

(* בסה"מ שם: וכמו שפרש"י ע"פ בהעלותך. וכפה"נ הוא ט"ס וצ"ל: וכמו במד"ר ע"פ בהעלותך.)

רני ושמחי, ש"פ בהעלותך, ט' סיון, ה'תשכ"ז

נמשך עצמות אוא"ס הוא לא מצד ענינו של האדם המקיים את המצוות אלא מפני שהמצוות הם רצון וציווי העצמות. ויש לומר, דע"י הביטול הוא נעשה כלי להאור שנמשך ע"י המצוות. וזהו כי הנני בא ושכנתי בתוכך, שההמשכה דהנני בא, אני בעצמי כביכול, היא בתוכך, בפנימיות.

ד) **וצריך** להבין, דכיון שאמי היא העבודה דמס"נ, דמס"נ הו"ע הביטול, ובפרט לפי המובא לעיל (סעיף ב) דהעטרה שעטרה כנס"י (אמו) להקב"ה הוא ע"י שהקדימו נעשה לנשמע, שהביטול דהקדמת נעשה לנשמע הוא הביטול לבעל הרצון²⁴, מהי המעלה בהביטול דבתי על הביטול דאמי. ויש לומר בזה, שהביטול דהקדמת נעשה לנשמע, הוא שישראל קיבלו עליהם עול מלכות שמים. ולכן, אף שהביטול דקבלת עול מלכות שמים הוא (לא רק בנוגע לכח המעשה שלו, שיעשה כל מה שיצטווה, אלא גם) בעצם מציאותו²⁵, שכל מציאותו הוא זה שהוא עבדו של המלך, מלך מלכי המלכים הקב"ה, מ"מ, כיון שהקבלת עול מלכות שמים באה מצד האדם, שהוא קיבל עליו להיות עבדו של המלך, הרי בביטול זה מעורבת גם מציאותו של האדם [ועד"ז הוא בנוגע להמס"נ דבחי' אמי, שהמס"נ היא מצד טבע הנשמה²⁶]. ואמיתית הביטול הוא כשהביטול הוא מצד האדון.

ויש לומר, דזהו מ"ש²⁷ כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים, דזה שישראל הם עבדים של הקב"ה הוא (לא רק מפני שהם קיבלו עול מלכותו ית', אלא גם) מפני שהקב"ה הוציא אותם מארץ מצרים, שע"ז הם מוכרחים להיות עבדים²⁸. וענין זה נמשך בעיקר בשעת מתן תורה²⁹.

ה) **ועפ"ז** יש לבאר מעלת הביטול דבתי על הביטול דאמי [אף שהביטול דבתי (עול מצוות) הוא בנוגע לכח המעשה, לעשות מה שנצטווה, והביטול דאמי (הקדמת נעשה לנשמע, עול מלכות שמים) הוא בעצם מציאותו (כנ"ל סעיף ד)], כי העול דישאל לקיים את המצוות שניתנו במתן תורה הוא מפני שבמתן תורה עשה הקב"ה אותם לעבדים, אמיתית הביטול. ויש לומר, דזה שמבואר בכ"מ³⁰ דבת הוא בחינת מקבל, דלית לי' מגרמי' כלום והוא רק מקבל מה שנותנים לו מלמעלה, הכוונה בזה היא, שגם הביטול דקבלת עול הוא לא משל עצמו אלא שבמתן תורה בחר הקב"ה בישראל להיות לו עבדים.

24 בכ"מ (ד"ה בחודש השלישי ה'תשכ"ט ס"ז (לעיל ע' שב ואילך). וראה לקו"ת במדבר יד, א. ועוד) שנשמע הוא ביטול להרצון ונעשה הוא ביטול לבעל הרצון. ובד"ה בששה"ק ה'תש"ט ס"ב (סה"מ ה'תש"ט ע' 148), שגם הקב"ע נעשה הוא ככלל ביטול להרצון, והביטול לבעל הרצון הוא בהקדמת נעשה לנשמע.

25 ראה בארוכה ד"ה בחודש השלישי הנ"ל ס"ח (לעיל ע' שג ואילך).

26 ראה בארוכה לקמן ח"ד ע' קצב, דהמס"נ שמצד הנשמה, כיון שהיא מצד טבעה, היא בחינת מציאות.

27 בהר כה, נה. וע"פ מ"ש בפנים, אולי יש לבאר (וראה עד"ז אה"ח עה"פ) כפל הלשון "עבדים עבדי הם": דע"י שקבלו עליהם עומ"ש נעשים "עבדים" (עבדים סתם), וע"י שהוצאתי אותם מארץ מצרים — "עבדי הם", שהקב"ה עשה אותם לעבדים.

28 להעיר שהשעבוד דעבד שמכרוהו ב"ד הוא שעבוד גדול יותר מהמוכר עצמו — דמכרוהו ב"ד רבו מוסר לו שפחה כנענית משא"כ המוכר עצמו. ועוד כמה חילוקים (קידושין יד, ב) — דיש לומר הטעם על זה, כי המוכר עצמו הוא ברצונו, וכשמכרו אותו ב"ד הוא על כרחו.

29 להעיר ממרז"ל (קידושין כב, ב. הובא בפרש"י עה"פ משפטים כא, ו. ירושלמי קידושין פ"א סוף ה"ב) און שמעיה על הר סיני כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם. ולהעיר שהדיבור הראשון דמ"ת הוא "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים", ובפרש"י שם "כדאי היא ההוצאה שהיה משועבדים לי".

30 ראה בארוכה ד"ה החודש דלעיל הערה 23. וש"נ.

ויש לקשר זה עם המובא לעיל (בתחלת המאמר) מתו"א דבת ציון קאי על כנס"י בזמן הגלות, כי הביטול דבת מתגלה בעיקר בהעבודה שבזמן הגלות. וכמבואר במק"א³¹, דבזמן הגלות, ובפרט בדרא דעקבתא דמשיחא, ההעלמות וההסתרים הם גדולים במאד, וישנם העלמות והסתרים שהאדם מצד עצמו (גם ע"י הקבלת עול שלו שמקבל ברצונו), כיון שהוא מוגבל, אין ביכלתו להתגבר עליהם, וזה שישאל מתגברים גם על העלמות והסתרים אלה הוא לפי שהביטול דקבלת עול שלהם הוא (לא מצד המציאות שלהם אלא) מצד האלקות, מפני שהקב"ה בחר בהם להיות לו לעבדים, ולגבי האלקות אין הגבלות³².

וזהו שההפטורה דש"פ בהעלותך שלאחרי זמן מתן תורתנו היא רני ושמחי בת ציון, אף שהענין והמעלה דיום חתונתו³³ זה מתן תורה³⁴ הוא (עטרה שעטרה לו) אמו, כי תכלית הכוונה בהביטול דאמי שבחג השבועות הוא שע"י יגיעו אח"כ לביטול נעלה יותר, ביטול דבתי, בת ציון.

ו) ומדייק הכתוב רני ושמחי בת ציון, שקיום התומ"צ (ציון³⁴) צ"ל לא רק בביטול, בת, אלא גם בשמחה, רני ושמחי. וצריך להבין, דכאשר האדם הוא במצב שאין לו תענוג וחיות בתומ"צ, וקיום התומ"צ שלו הוא רק בדרך קבלת עול [ויתירה מזו, שגם הקב"ע שלו היא לא באופן שרוצה לקבל עליו עומ"ש ורק שאינו יכול לפרוק ממנו עול מלכות שמים מפני שבחירת הקב"ה בישראל להיות לו לעבדים מכריחה אותן], איך יכול לפעול בעצמו שקיום התומ"צ שלו יהי בשמחה. והענין הוא, דיש עוד פירוש בבת ציון, דציון הם הצדיקים, ובת ציון הוא התקשרות עם הצדיקים³⁵. וע"י ההתקשרות להצדיקים, ובפרט לנשיאי ישראל שענינם הוא להמשיך גילוי אלקות לכל ישראל ובפרט להמקושרים ושייכים אליהם, ע"י נמשך לו נתינת כח שקיום התומ"צ שלו יהי בשמחה, רני ושמחי. ובכלל זה הוא גם שלא יהיו לו בלבולים מענינים גשמיים³⁶, רני ושמחי גם בנוגע לבני חיי ומזוני רויחי.

וע"י ההתקשרות להצדיקים ולהנשיאים שבכל דור, ומה שנוגע לנו במיוחד הוא ההתקשרות לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, יבטלו כל ההעלמות וההסתרים, כולל גם ביטול (ההעלם ד) הגלות³⁷, וכ"ק מו"ח אדמו"ר יולייכנו קוממיות לארצנו, בגאולה האמיתית והשלימה, בקרוב ממש.

(31) ראה ד"ה הנ"ל ס"ה.

(32) להעיר מתורת הבעש"ט (כתר שם טוב – הוצאת קה"ת – סימן מ"ז (ז, ד)), דהטעם שכפה הקב"ה עליהם את ההר כגיגית (שבת פח, א), אף שאמר מעצמם נעשה ונשמע (כקושיית התוספות ד"ה כפה שם), הוא "ללמד שגם כשאינו חושק בתורה ועבודת ה', מ"מ אינו בן חורין ליבטל, רק יעשה על כרחו וידמה כמו שכופין אותו לעשות בע"כ" – דלכאורה, אמירתם נעשה ונשמע היא התחייבות על כל הזמנים, ומהי הקס"ד דע"י שאח"כ (לאחרי ההתחייבות) "אינו חושק" יהי בן חורין ליבטל?

וי"ל הביאור בזה, דההתחייבות דנעשה ונשמע, כיון שהיא מצד האדם שהוא מוגבל, אפשר שלפעמים לא יוכל להתגבר על זה ש"אינו חושק בתורה", ובמילא הוא "בן חורין ליבטל" דאונס רחמנא פטרי" (ב"ק כח, ב); וע"י שהקב"ה כפה עליהם הר כגיגית – ניתן הכח לכ"א מישראל לעשות בעל כרחו, גם כשאינו חושק.

(33) תענית כו, ב (במשנה).

(34) ראה תו"א שם (לו, סע"ב ואילך). שערי אורה שם פ"ח (לב, א).

(35) אוה"ת חנוכה ד"ה רני ושמחי שיב, סע"א.

(36) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"א.

(37) שאינו מניח לעסוק בתורה ובמצוות כהוגן (רמב"ם שם ה"ב).

ג.

מענה לא' שביקש תיקון על שהחסיר כמה ימים קריאת שמע שעל המטה:
קבלה טובה אלהבא
בקראות בהל' ק"ש הצריכות

ב"ה, ח" מ"ח ה'תשל"ו
כ"ק אדמו"ר שליט"א
הנני מוסר בזה תעריך מבחינת תלמידי ביהמ"ד בחודש תשרי.
ע"ב תלמידים נבחנו, ע"י ר"נ שי' טרבניק ור"א שי' שוויי.
הציונים נרשם ע"י הבוחנים וחתמו ע"ז.

ד.

המענה שלפנינו נרשם על גליון מכתבו של הרה"ג ר' מרדכי ז"ל מענטליק, ר"י תומכי
תמימים ליובאוויטש המרכזית ב770, בצירוף דו"ח מבחינת תלמידי ביהמ"ד בחודש
תשרי ה'תשל"ו:
נת' ות"ח ת"ת ויה"ר שילכו כאו"א שי' מהנ"ל מחיל אל חיל בכל הפי'.
וליד שמו רשם:
מה ע"ד חיבורו?

ב"ה, ח" מ"ח ה'תשל"ו
כ"ק אדמו"ר שליט"א
הנני מוסר בזה תעריך מבחינת תלמידי ביהמ"ד בחודש תשרי.
ע"ב תלמידים נבחנו, ע"י ר"נ שי' טרבניק ור"א שי' שוויי.
הציונים נרשם ע"י הבוחנים וחתמו ע"ז.

מרדכי
עם יקב
חמור, ?

ה.

המענה שלפנינו נרשם על גליון מכתבו של הרה"ג ר' מרדכי ז"ל מענטליק מכ"ז תמוז ה'תשמ"ג בקשר לבחירת המסכת שילמדו בזמן הבא. במכתבו כ' שבמאנטרעאל, כפ"ח, תו"א, אוסטורליא, מיאמי, וכן ב770 הסכימו ללמוד מס' ב"ב, ובראש"צ נוטים ללמוד מס' ב"ק, ואשר מצרפת לא נתקבל מענה עדיין. על זה ענה כ"ק אדמו"ר: להחזיר ואחרי רבים להטות ויהא בשטומו"צ ויה"ר שבקרוב ממש יחזיר הקב"ה האבדה - ואבדתם בגויים - דא ב"ב (זח"ג קצח, א) - תליתאה למקומה ולביהמ"ק תליתאה.

בייה. כ"ז תמוז ה'תשמ"ג
כ"ק אדמו"ר שליטיא

הנני מוסר בזה מכתבי מענה של הישיבות עייד לימוד מסכת חדשה על זמן הבע"ל, מסכת ב"ב שלמדנו בשנת תש"ל, או מסכת ב"ק שלמדנו בשנת תש"ז.

במאנטרעאל, כפר חבי"ד (ע"י הטלפון), תו"א, אוסטורליא, מיאמי, וכן בכאן, מסכימים ללמוד מסכת ב"ב.

בראשון-לציון נוטים ללמוד מסכת ב"ק.
מצרפת לא נתקבל מענה ע"ע.

מרדכי

ויהי רצונך אצ"ל
הנ"ל (צ"ע) - ת"א
אנשים ואדונית

להחזיר

אזכור: פי' הפתח אין
הזקזק שם, ואתה קוואת
ניצוצות אורות שם

הרה"ג ר"מ ז"ל מענטליק הכניס פתק ובו שאלה "אם להוסיף [למענה הנ"ל של כ"ק אדמו"ר] פי' הזהר עיין בלקלוי"צ שם, ומתרץ קושיית ניצוצי אורות שם". כ"ק אדמו"ר מחק את תיבת "אם" בתחילת שאלתו ע"י ציור חץ, היינו שיש להוסיף הנ"ל אל המענה הנ"ל. [פי' הזהר הנ"ל נדפס בלקוטי לוי יצחק הערות לספר הזהר פ' בלק (ע' תא ואילך), ע"ש].

רבני זמן - ה' איזלזאויטל -
 אוסדות" האמתים ואורי דבר
 גוף פה"ה - האמתים
 אמר זמן - האמתים והתנין
 ארץ זמן - האמתים והתנין
 טברו האמתים והתנין
 אמר נוסף על ה' זמן - האמתים והתנין
 חסר ומתדרדר בהוצאה טובה
 פלמי אברר האמתים והתנין
 צמ-אנציו פאקלאו ארם האמתים והתנין
 אמרני ארבע א' ארם האמתים והתנין
 האסור ארם ארם האמתים והתנין

במענה שלפנינו מביע כ"ק אדמו"ר את העדר שביעת רצונו מהנהגת הת' שאינם משקיעים את מרצם והקאך שלהם בדברים הנכונים:
 לפני זמן - הי' "ליובאוויטש-מוסדות" המתחילים ומורי דרך בכל כהנ"ל,
 לאחר זמן - התחילו להשקיע מדך און קאך בענינים כאלו שקרו לאחרונה.
 ומובן אשר נוסף על הקלאפ שבהענין מצ"ע
 חסר ומתדרדר בהועשה טוב.
 כדאי לברר הנשאר עכ"פ קצת כח - לנצלו כשיראו להם המצו"ב.
 אַפּקאפּירען ע"י אנשי המשרד ולמסור להת' ע"י [אנשי המשרד].

ט.

מענה לא' שכתב לכ"ק אדמו"ר ש"אם יש לי תקוה לחיות ולזכות לבוא לשנה הבע"ל תשמ"ד . . אזי אגמור עם מר פינסאן לקנות המצות לפני שבת בראשית". כ"ק אדמו"ר מחק תיבת תקוה, והוסיף אות ב' לפני תיבת "אם" והוסיף בכל"ק:

ב[אם] ח"ו תתעכב ביאת המשיח
? / או ימנע ביהת התורה

ובשולי המכתב כ':

לאחרי כל השטורעם שלי ע"ד ביאת משיח – האב איך אויסגעפירט ששואל כנ"ל?!

אמרי ל העלוקים של עפי דיחת
אית-החד א-ן אויסגעפיסט אואל פט?!

י.

מענה על החלטת אסיפה מסויימת להמתין להתפתחויות וכו':
בתקופתנו
כל ענין דלחכות – היינו ודאות שעתה אין עושים, ותו לא. וק"ל.
להחזיר המצו"ב.

דיאפתיקא פ' צען בלאק-היינ ופחות אצורס אין
עושים, ויקו אהי זול-
אה חסיד התשובה.

יא.

ידוע שבשנים האחרונות הרבה כ"ק אדמו"ר זי"ע להפנות השואלים לרבנים, לרופאים ולידידים מבינים וכו'. גם ידועים דבריו הק' כמ"פ שבעת ההתוועדות אפשר לקבל תשובות גם לענינים פרטיים, ושזה כמו יחידות. המענה שלפנינו מדגיש את הנ"ל באופן נדיר:

- (2) עניתי מכבד שבהתייעצות עם ידידים וכו'. ולפלא גדול ששואל עוה"פ ועוה"פ!
- (3) הנהגה יומית ע"פ שו"ע.
- (4) מנהגי יום הולדת.
- (5) נענה על כל שאלותיו. ומה תועלת שישאלם עוה"פ?! וכל התוועדות עתה, היא מעין יחידות - להרוצה בזה. אזכיר עה"צ.

② עניתי מכבד שבהתייעצות עם ידידים וכו'. ולפלא גדול ששואל עוה"פ ועוה"פ!

③ הנהגה יומית ע"פ שו"ע.

④ מנהגי יום הולדת.

⑤ נענה על כל שאלותיו. ומה תועלת שישאלם עוה"פ?! וכל התוועדות עתה, היא מעין יחידות - להרוצה בזה.

אזכיר עה"צ.

יב.

מענה המעורר על הנהגה ע"פ שו"ע בכלל ובפרט בנושא הצניעות: הנהגה יומית . . [ע"פ שולחן ערוך] ובפרט צניעות כמבואר בשולחן ערוך

הנהגה יומית . . [ע"פ שולחן ערוך] ובפרט צניעות כמבואר בשולחן ערוך

יג.

מענה לאשה א' שבקשה תיקון על איזה ענין:
מאחז"ל שיוהכ"פ מכפר על הכל. ותטיח דעת מכהנ"ל לגמרי ותעבוד ה' בשמחה וט"ל
(בתוככי הנהגה יומית ע"פ שו"ע)

מאחז"ל שיוהכ"פ מכפר על הכל
ותטיח דעת מכהנ"ל לגמרי ותעבוד ה' בשמחה וט"ל
(בתוככי הנהגה יומית ע"פ שו"ע)

יד.

מענה לאשה שרצתה בגלל מקרה מסויים להחמיר ע"ע בעניני טהמ"ש:
מובן: א) שכשהרב אומר שהכל בסדר - אין צריך לחשוש כלל. ב) אין ענין בחומרות
יתרות - וכנראה במוחש שהן מבלבלות את האדם וכו'. ג) תורה לא נתנה למלאכי
השרת כ"א לבנ"א, ואינו מבקש אלא לפי כח בנ"א. ד) עבדו את השם בשמחה (בכל
מצוה ומצוה) - נאמר בשוה ממש לנשים ולאנשים.
אזכיר עה"צ ותבש"ט.

אזכיר עה"צ ותבש"ט.
אין צורך להחמיר ע"ע בעניני טהמ"ש -
מאחז"ל שיוהכ"פ מכפר על הכל. ותטיח דעת מכהנ"ל לגמרי ותעבוד ה' בשמחה וט"ל
(בתוככי הנהגה יומית ע"פ שו"ע)

המענה שלפנינו נרשם על גליון מכתב [הנושא את התאריך ט"ז לעומר תשכ"ח] ממשפחה אחת שבקשו ברכת כ"ק אדמו"ר בקשר לנסיעתם המתוכננת לאה"ק בחדשי תמוז ואב בשנה ההיא, וגם בקשת הוראות "איך ומה לעשות גם לפני עליתנו לגבולנו ובזמן שאנחנו נמצאים בארץ הקדושה". בין הדברים כותבים הם גם: "יש בדעתנו לתת נתינות לישיבת תומכי תמימים בכפר חב"ד, בירושלים ובלוד בלי נדר". כ"ק אדמו"ר הדגיש את התיבות "לתת נתינות" והוסיף:
חשובות

יש בצדקו ונתתנו
מאמץ הכסף הזה. בירושלים

ובשולי מכתבם הואיל כ"ק אדמו"ר לענות:
להוסיף בתומ"צ – בתור הכנה לביקור באהקת"ו.
לא להיות שם שלשים יום רצופים (אפשר להפסיק בנתיים ע"י ביקור באילת וכיו"ב –
שהיא מחוץ לגבולות אה"ק)
בדהתפוחה"ז.
אזכיר עה"צ

הוסיף בתומ"צ - יום שלשים יום רצופים (אפשר להפסיק בנתיים ע"י ביקור באילת וכיו"ב - שהיא מחוץ לגבולות אה"ק) בדהתפוחה"ז. אזכיר עה"צ

כ"ק אדמו"ר שליט"א
 יואיל נא כ"ק אדמו"ר שליט"א לטרוח ולהשיב
~~אם~~ ליקח ס"ת השני' שבאה מרוסלאנד מחדר המיומלד
 אשר היא מונחת להקפות זגם ← להשאיר אותה
 בבהימד"ר לקרוא בה ^{אצ} ^{אצ} ^{אצ} בננלע להס"ת של משיח קרוב
 לודאי שרצון כ"ק אדמו"ר שליט"א לעשות עמה הקפות
 וע"כ פניתי לחבר הועד המסדר ר' ליב גראנער שיעשו
 שמירה מעולה בעת ההקפות ואפשר להקיף עמה רק
 בהקפה ראשונה ובהקפה שביעית
 בהכנעה
 ישעי' הכהן מאטלין

מענה להסופר הר"ר ישעי' הכהן מאטלין ז"ל, ששאל איך לנהוג עם הס"ת השני' שבאה מרוסיה, וכן בנוגע הס"ת של משיח ש"קרוב לודאי שרצון כ"ק אדמו"ר שליט"א לעשות עמה הקפות". כ"ק אדמו"ר מחק איזה תיבות ע"י סימוני חצים והוסיף בכ"ק: בשמח"ת

- היינו שאת הס"ת מרוסיה יקחו להקפות וישאירו אותה בביהמ"ד לקרוא בה בשמח"ת.

בנוגע לס"ת של משיח, הוסיף כ"ק אדמו"ר אחרי התיבות "לעשות עמה הקפות": הש"ץ

והדגיש את אות "ץ", להדגיש את הציבור, וכידוע שכ"ק אדמו"ר תמיד הורה שכשמוציאם ב' ספרי תורה, שיקראו בס"ת של משיח בראשונה ולא למפטיר - עלייתו של כ"ק אדמו"ר, וכן גם כאן הדגיש שהוא עצמו לא ירקוד עם הס"ת של משיח, כ"א הש"ץ.

יח.

הַסֵּפֶר יִפְנֶה עִמָּךְ -
 גַּלְזֵי שֵׁטִין אֶדְיָה (אֵיזוֹן)
 שִׁיחֵי וְאֵלֶּיךָ יִתְּנֶנּוּ
 וְאֵיזוֹן יִי - שִׁיחֵי אֶדְיָה דְהַסֵּפֶר
 יִצְנֶה אֶדְיָה - דְּעֵלֶיךָ דִּיכּוֹר
 הַפְּלֵאוֹת הֵן וְכֹי'.

מענה בקשר לתפקידו של בית
 דין:
 הפ"נ יקרא עה"צ.
 פשוט שאין לבי"ד (איזו
 שיהי') ולאפית מצות
 ולעסק יין - שייכות (מלבד
 באם יפנו לבי"ד - בבקשת בירור
 הכשרות הן וכו').

יט.

עלי הגהה של ההוצאה הראשונה של הספר "תולדות
 לוי יצחק" (בעריכת הרב נ.צ. גוטליב) ורשימת
 תיקונים עליו:
 ע' 155, 156, 158, 160 להשמיט כרשום
 הנ"ל מוכרח
 מהיר
 באותם עמודים מחק כ"ק אדמו"ר סיפורים מופלאים
 אודותו.

צ"ע
 155
 156
 158
 160
 -

הַסֵּפֶר
 אֶדְיָה
 יִפְנֶה עִמָּךְ

מסכתא - פ"א
 דא פקטי אונס
 הסיפור בע' 24
 הוא ע"ד זקני מצד האם הרדמ"ש ינובסקי
 זקני האם
 היראה ינובסקי
 ע' 33
 ברוואמאונק
 ינובסקי -
 היו אונס
 פקטי אונס
 - א"כ הכקעת
 גסיה על חן
 (דירתי)
 הרמ"ה פ"א פ"א
 ינובסקי (פ"א)
 ע' 147, 145
 בוק דע ה"כ
 ה"כ הטע (וא"כ)
 123

על השאלה באיזה מסגרת להשתמש בשער הספר:

מסגרת - כמו בלקוטי לוי"צ

בעלי ההגהה הי' נדפס שזקנו של כ"ק אדמו"ר, הר"ר ברוך שניאור ז"ל הי' מה"יושבים" אצל כ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע, וכשא' התפלא על הנהגתו של כ"ק אדמו"ר מוהר"ש בעשירות וכו', ענה רב"ש: פעטאך: לשם מי נברא הזהב בעולם וכו', הלא זה נברא בשבילו! על זה העיר כ"ק אדמו"ר:

הסיפור בע' 24 הוא ע"ד זקני מצד האם הרדמ"ש ינובסקי בקשר למה שנדפס שהרב רלוי"צ נשא לאשה את הרבנית חנה, בתו של הגאון ר' מאיר שלמה ינובסקי, בנו של הגאון ר' ישראל ליב ינובסקי, מי שהי' ראש הישיבה ברומנוב, העיר כ"ק אדמו"ר:

ע' 33 צ"ל ברומאנאוקע

ינובסקי -

היו לווים

פרטים אודותם - אצל הרבנית גסיה תי' חן (בירות"ו)

הר"ר אברהם דוד שי' ינובסקי (רמ"ג) [=רמת גן]

בתחלת פרק שנים-עשר שם נדפסה רשימת בניו של הרלוי"צ, כשהבן ר' דוב בער הי"ד רשום לאחרונה. וגם בהמשך שם נדפס בתוך איזה סיפור ע"ד "בעריל, בן זקוניו של רבי לוי יצחק", ובמקומו תיקן זאת וגם ברשימת התיקונים העיר על כך:

ע' 145, 147 דוב בער הי"ד הבן השני (ולא הבן זקונים!)

בפרק שלשה-עשר מסופר ע"ד הברי"מ של כ"ק אדמו"ר, ושזה התקיים ביום הולדתו הארבעים וארבע של אביו, וטעות זה תיקן כ"ק אדמו"ר:

ע' 153 עשרים וארבע

פרק שנים-עשר
 בניו
 שלשה בנים נולדו לו לרבי לוי יצחק (בנות לא היו לו):
 (א) הבכור - כ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל שליט"א.
 (ב) ר' ישראל אריה ליב ז"ל.
 (ג) ר' דוב בער הי"ד.

ע' 153
 עשרים וארבע

אבי הכלה, הרב משה שי' לאזאר, נסע בשליחות כ"ק אדמו"ר לאיטליא בחודש מרחשון ה'תשכ"א. לפני נסיעתו הורה לו כ"ק אדמו"ר - בדומה לאחרים שנסעו לשליחות באותם שנים - שיוכל לבוא לבקר בבית חיינו אחת לשנתיים ולא יותר (מלבד אירועים מיוחדים שאז יוכל לבוא גם כן). לפנינו סדרת מברקים ומכתבים מהמזכיר הרחמ"א ז"ל חדקוב בנדון ביקורו הראשון בבית חיינו מאז יציאתו לשליחות. בתחלה בא מברק-מענה הנושא את התאריך 24.9.1962 על בקשת רשות לבקר, וזה לשונו הק':
 באם לא [יפריע] להמוסדות והרופא מסכים, יהא ביקורם כאן בחודש השביעי בהצלחה בגו"ר. כתיבה וחתימה טובה. מנחם שניאורסאהן

ITALCABLE

Prefisso e Numero - Provenienza - Numero Parole - Data - Ore - Indicazioni eventuali

LMS456 MP86 VXD32 BROOKLYN NY 23 24 1205P

PER LA RISPOSTA TELEFONATE AL N. 8838

LAZAR DEI BARBARIGO 2 MILANO

1610

TELEGRAMMA via Italcable via Italo Radio

Se non è riservato per estraneo ricecimento

BEIM LOF LEHAMOISDO S VEHOROIFEI MASKIM YEHEI BIKUROM KAN BECHOIDESH

HASHEVIEE BEHATZLOCHO BEGUR KESTVO VACHASIMO TOIVO MENACHEM SCHEENERSON

MOD. 100/MI-MLT/174 G.

Il Governo Italiano e la Società Italcable non assumono alcuna responsabilità in conseguenza del servizio telegrafico.
 Le tariffe «VIA ITALCABLE» e «VIA ITALO RADIO» sono uguali a quelle delle vie meno costose.

נסיעתו עם בני ביתו נקבעה באופן כזה שהגיעו לנו יארק בליל ערב ראש השנה בשעה מאוחרת, שעה שהתוועדות כ"ק אדמו"ר כבר היתה בעיצומה. חותנו, הרה"ח ר' צבי מאיר ז"ל שטיינמץ נסע לקבל את פניהם בשדה התעופה, ומשם מיהרו להגיע ל770 ולפחות להספיק להיות נוכחים בסיום ההתוועדות.

כ"ק אדמו"ר ידע שהם אמורים להגיע, ולאחרי השיחה החמישית התעניין אם כבר הגיעו מהשדה תעופה ושאל (ע"פ סרט ההקלטה, וראה בשיחות קודש תשכ"ב ע' 700-701): "אפשר איז דא שטיינמעץ ערגעץ? .. ניין?! .. לאזאר אויך ניט דא?! .. מען ווייס

וואס טוט זיך מיט זיי? ולאחרי השיחה השישית שוב שאל: "ער איז איצטער אויך ניט דא?! הם אכן הגיעו להתוועדות ממש לקראת סיומה, ומיד אמרו לחיים, וכ"ק אדמו"ר אמר לכבודם עוד שיחה קצרה ובזה נסתיימה ההתוועדות.

לאחרי חודש החגים כתב הרחמ"א ז"ל חדקוב אליו באדר"ח מרחשון תשכ"ג, שהמרכז לעניני חנוך ישלם מחצית הוצאות הנסיעה שלו ושל ב"ב שיחיו, ומבקש לדעת את הסכום עבור משלוח המחאה.

CABLE ADDRESS: HAMELECH, NEW YORK
לאזאר - מילאן
Tels. NYacinth 3-9250-1
PResident 8-4600

כ"ה

מרכז לעניני חנוך

MERKOS L'YHSONEI CHINUCH INC.

CENTRAL ORGANIZATION FOR JEWISH EDUCATION

תחת בשיאות כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש רבי מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א
מיסודו של כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק זצוקללה"ה נבנים זי"ע שניאורסאהן מליובאוויטש

Central Office
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, אדר"ח מרחשון תשכ"ג
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
זכו' מזה' משה שי'

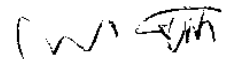
שלום וברכה!

באשר משום קוצר הזמן לא הי' בכדי לדבר אהך בענין
דלקמן, הננו להודיעך כעת בכהב,

והננו כי בשים לב לזה אשר עברו כבר שתי שנים
מנסיעתך בתחילה לאיטליא ער ביקורך כעת את נויארק,
מוכן המרכז לעניני חנוך לשלם לך החצי ממחיר כרטיסי
הנסיעה שלך ושל ב"ב שיחיו בביקור זה.

לאחר שהודיעונו את הסכום הנ"ל הננו לשלוח לך
החצי מזה בהתמחאה.

בברכה כמ"ס

הרב ח.מ.א. חדקוב
מנהל

בי"ח מרחשון תשכ"ג שלח לו הרחמ"א ז"ל חדקוב המחאה בסך שש מאות דאלער עבור הנ"ל, ובשולי המכתב המצורף להמחאה מבקשו ג"כ להודיעו אגב בענין פרעון גמ"ח מסויים.

לאזאר - מילאן CABLE ADDRESS: HAMELECH, NEW YORK

Tels. HYacinth 3-9250-1
PResident 8-4600

כ"ה

מרכז לעניני חנוך

MERKOS L'INYOONEI CHINUCH

CENTRAL ORGANIZATION FOR JEWISH EDUCATION

תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש רבי מנחם מענדל שניאורסאהן שליט"א
מיסודו של כ"ק אדמו"ר רבי יוסף יצחק זקוקלה"ת ובג"מ זי"ע שניאורסאהן מליובאוויטש

Central Office
770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

ב"ה, י"ח מרחשון תשכ"ג
ברוקלין, נ.י.

הרה"ח הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ
זכו' מוה' משה שי'

שלום וברכה!

במענה למכתבו מי"ב מרחשון, מוסג"פ המחאה בסך שש מאות
דאלער.

בברכה כמ"ס

הרב ה.מ.א. חדקוב
מנהל

נ.ב. נבקשו להודיענו אגב מה נעשה בענין פרעון הגמ"ח שקיבל בעתו
בסך שלש מאות דאלער.

DEPARTMENTS:

- PUBLICATIONS
- SCHOOL FOR GIRLS
- YOUTH CLUBS—
MESIBOS SHABBOS
- OVERSEAS
- FARMERS
- SERVICEMEN'S
- CONSULTATION AND INFORMATION
- RELIGIOUS RELEASE INSTRUCTION
- EMPLOYMENT BUREAU
- STATISTICS AND RESEARCH
- DISPLACED PERSONS

כשרצה לבקר בפעם אחרת בבית חיינו, שוב ביקש רשות, ונענה במברק מהמזכירות
 בתאריך 22.9.1965 בזה הלשון:
 במענה למברקו: נתנה הרשות לנסיעה צלחה. מזכירות.

ITALCABLE

LMS0974 ORB867 WUA730 ZI BROOKLYN NY 11 22 1347

PER LA RISPOSTA TELEFONATE AL N. 8838

LAZAR BARBARIGO 2 MILANO
 TF 20 9777
 2239

TELEGRAMMA via Italcable via Italo Radio
 1965 SET 22 20
 LCA
 Spazio riservato agli esponenti di ricevimento

BEMAANE LEMIVROKOI NITENO HORESHUS LINESIO TZELEICHO MAZKIRUS.

COL 2

TELEFONO OCCUPATO
 ORE 20:00 SIGLA PIA
 11/4/10/20/25/30

Il Governo Italiano e la Società Italcable non assumono alcuna responsabilità in conseguenza del servizio telegrafico.
 Le tariffe «VIA ITALCABLE» e «VIA ITALO RADIO» sono uguali a quelle delle vie meno costose.

כל הנ"ל מלמדנו רבות על הסדר והמשמעת שיסד כ"ק אדמו"ר במוסד השליחות, ועל
 הנהוג בשנים ההם.

כא.

לפנינו מכתב כ"ק אדמו"ר לאם הכלה, מרת לאזאר שתחי', מהתאריך ט"ו מנחם אב ה'תשכ"ב, ע"ד קשיי ההתחלה בעבודת השליחות באיטליא.

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
NYcedash 3-9250

מוחם סענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 אסטון פארקווי
ברוקלין, נ. י.

By the Grace of G-d
15th of Menachem Av, 5722
Brooklyn, N.Y.

Mrs. Henia Yehudis Lazar
Campeggio Gan Israel
Gottes a Mare R.
Italy.

Blessing and Greeting:

I received your letter. I must say I have, indeed, been wondering why you have not written all this time.

You describe your activities in Milan, both the negative and positive aspects. But you do not mention if your views reflect also those of your husband, or, perhaps, he evaluates the situation differently, possibly in "rouler" colors. One other point is not clear, namely, whether your letter has been written simply to unburden yourself, or it has some purpose or practical implication. I trust you will clear all this up in your next letter.

The work which you and your husband are doing is that of strengthening and spreading Yiddishkeit. If "all beginnings are difficult", surely the period of "beginning" is past in your case, and therefore there is reason to expect a change for the better. At any rate, I trust you will write again soon after talking things over with your husband, and perhaps both of you will write.

The enclosed excerpt applies, of course, to both men and women, and in certain areas women can be even more influential than men.

Hoping to hear good news from you,

With blessing,

M. Schneerson

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע

ולזכות

החתן הרה"ת ר' יעקב הלוי והכלה מרת רבקה פראדל שיחיו

קליין

ליום חתונתם בשעה טובה ומוצלחת

טו"ב סיון, ה'תשס"ו

ולזכות הוריהם

הרה"ת ר' ירחמיאל בנימין הלוי וזוגתו מרת לאה שיחיו קליין

מרת העניא חאשא שתחי' שוסטערמאן

הרה"ת ר' משה וזוגתו מרת העניא יהודית שיחיו לאזאר

מרת דבורה שתחי' שטינמץ